

Lauluraamatu lood

Ühendus Eesti Elulood koostöös EELK Nõo Püha Laurentsiuse kogudusega kuulutab välja kogumisvõistluse „**Lauluraamatu lood**“ talletamiseks luterliku lauluraamatu mõju eesti kultuurile ja inimestele.

Oleme huvitatud Jakob Hurda toimetatud, 1899. aastal välja antud „Uue lauluraamatuga“ seotud mälestustest. Rohkete kordustrukkide tõttu (kuni 1958. aastani, viimased trükid välismaal) võib „Uut lauluraamatut“ pidada 20. sajandi esimese poole laiatarbekaubaks. Selle järgi lauldi kirikutes, aga samu laulutekste loeti ka koolides ja kodudes. Sageli saadi „Uus lauluraamat“ leerikingituseks, millest annavad tunnistust pühendused tiitellehtedel ja lauluraamatut käes hoidvatest leerilastest säilinud fotod.

Kui 20. sajandi alguskümnnenditel oli eestlastele kirikuelus osalemine veel laiemalt omane, siis Nõukogude okupatsioonirežiim lõhkis eesmärgikindlalt eestlaste sidet luterliku traditsiooniga ning lauluraamatud kaotasid oma ühiskondliku tähtsuse. Sellele vaatamata võib Eesti peredes olla tallel esivanemate mälestuseks hoitavaid lauluraamatuid, millega on seotud pärimuslikud lood. Mälestuste kogumise algatus lähtub lootusest, et pole veel hilja koguda lauluraamatutega seotud lugusid.

Lauluraamatumälestuse kirjutamisel võite lähtuda järgmistest küsimustest, soovi korral valikuliselt:

1. Palun kirjeldage oma lauluraamatut.
2. Kellele lauluraamat on kuulunud?
3. Kas on teada raamatu käest kätte rändamise lugu?
4. Kus endine omanik lauluraamatut hoidis, millal ja kuidas kasutas?
5. Mis on mõjutanud raamatu kasutamist?
6. Kui raamatuga on seotud mõni lugu, siis palun jutustage.
7. Millal ja kuidas praegune omanik raamatu endale sai?
8. Mida lauluraamat tähendab praegusele omanikule?
9. Kui olete endale saanud ebaselget päritolu lauluraamatuid annetamise, kinkimise või ostmise käigus, siis palun kirjeldage, kuidas ja millal olete need omandanud ning mida

olete nendega teinud ja miks. Kas nende väärtus on ajaga muutunud ning milles seisneb see tänapäeval?

10. Kui olete lauluraamatutega kokku puutunud muul moel kui omanikuna, siis palun jagage oma mälestusi ja tähelepanekuid. Võite kirjutada, kus ja millal olete lauluraamatutega kokku puutunud, kes on neid kasutanud ja kuidas, millist suhtumist lauluraamatutesse olete märganud ning mida sellest arvate. Võite jutustada oma loo vabas vormis.

Ootame kaastöid 15. märtsini 2026 aadressile: elulood@kirmus.ee või Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Kultuuriloolisse Arhiivi aadressile Vanemuise 42, 51003 Tartu.

Kirjale palume lisada märksõna „Lauluraamat“.

Parimaid töid autasustatakse.

Lisainfo: Maarja Hollo, maarja.hollo@kirmus.ee

EELK Nõo Püha Laurentsiuse kogudus, noo@eelk.ee